Πέμπτη 6 Οκτωβρίου 2022

P9_TA(2022)0355

Μια προσέγγιση της ΕΕ για τη διαχείριση της κυκλοφορίας στο διάστημα — Μια συνεισφορά της ΕΕ για την αντιμετώπιση μιας παγκόσμιας πρόκλησης

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Οκτωβρίου 2022 με τίτλο «Μια προσέγγιση της ΕΕ για τη διαχείριση της κυκλοφορίας στο διάστημα — Μια συνεισφορά της ΕΕ για την αντιμετώπιση μιας παγκόσμιας πρόκλησης» (2022/2641(RSP))

(2023/C 132/14)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

— έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, της 15ης Φεβρουαρίου 2022, με τίτλο «Μια προσέγγιση της ΕΕ για τη διαχείριση της διαστημικής κυκλοφορίας — Μια συμβολή της ΕΕ για την αντιμετώπιση μιας παγκόσμιας πρόκλησης» (JOIN(2022)0004),

— έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 2020, σχετικά με τους προσανατολισμούς για την ευρωπαϊκή συμβολή στη θέσπιση βασικών αρχών για την παγκόσμια οικονομία του διαστήματος,

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 22ας Φεβρουαρίου 2021, με τίτλο «Σχέδιο δράσης για τις συνέργειες μεταξύ της μη στρατιωτικής, της αμυντικής και της διαστημικής βιομηχανίας» (COM(2021)0070),

— έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τις ειρηνικές χρήσεις του διαστήματος για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των διαστημικών δραστηριοτήτων, της 20ής Ιουνίου 2019,

— έχοντας υπόψη την ερώτηση προς την Επιτροπή σχετικά με τη διαχείριση της διαστημικής κυκλοφορίας (O-000035/2022 — B9-0022/2022),

— έχοντας υπόψη το άρθρο 136 παράγραφος 5 και το άρθρο 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,

— έχοντας υπόψη την πρόταση ψηφίσματος της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας,

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαχείριση της διαστημικής κυκλοφορίας (STM) είναι στρατηγικής σημασίας για την Ένωση και συμβάλλει στη διασφάλιση ασφαλούς, προστατευμένης και αυτόνομης πρόσβασης, επιστροφής και χρήσης του διαστήματος, διασφαλίζοντας τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του διαστήματος και προωθώντας και διασφαλίζοντας τη συνεχή ανταγωνιστικότητα της διαστημικής βιομηχανίας της ΕΕ·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα τελευταία χρόνια ο αριθμός των διαστημικών επιχειρήσεων, των δορυφόρων σε τροχιά και των αποβλήτων έχει αυξηθεί σημαντικά· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξέλιξη αυτή έχει οδηγήσει σε εκθετική αύξηση του κινδύνου για την ασφάλεια των διαστημικών επιχειρήσεων σε τροχιά και τη βιωσιμότητα του διαστήματος· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο τις υπηρεσίες που παρέχονται από τις συνιστώσες του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν εμφανιστεί νέες βιομηχανικές τάσεις, γεγονός που οδήγησε στην εμφάνιση περισσότερων εμπορικών προσεγγίσεων όσον αφορά τη χρήση του διαστήματος, νέοι μη δημόσιοι φορείς που εισέρχονται στον διαστημικό τομέα, προγραμματισμένες και συνεχιζόμενες εκτοξεύσεις των λεγόμενων ευρείας κλίμακας σχηματισμών σε χαμηλή γήινη τροχιά και άλλες εμπορικές τάσεις, όπως η διαστημική εξόρυξη·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένες τεχνολογίες παρέχουν αξιόπιστες λύσεις όσον αφορά τη διαστημική κυκλοφορία, τη συμφόρηση και τους κινδύνους σύγκρουσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν αναπτυχθεί ορισμένες καινοτομίες της ΕΕ και ιδιωτικές και δημόσιες πρωτοβουλίες για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση των αποβλήτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η (αυτοματοποιημένη) αποφυγή των συγκρούσεων διαστημικών σκαφών, η αποφυγή διαστημικών αποβλήτων, ο μετριασμός και η αποκατάσταση διαστημικών αποβλήτων, καθώς και οι τεχνικές αφαίρεσης διαστημικών αποβλήτων αποτελούν αποτελεσματικά εργαλεία που χρειάζονται κατάλληλο κανονιστικό πλαίσιο και πλαίσιο εφαρμογής·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το διαστημικό πρόγραμμα της Ένωσης περιλαμβάνει μια συνιστώσα της επαγρύπνησης για την κατάσταση στο διάστημα, η οποία περιλαμβάνει μια υποσυνιστώσα επιτήρησης και παρακολούθησης του διαστήματος (SST) που αποτελεί τον επιχειρησιακό πυλώνα της STM·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε αντίθεση με άλλους τομείς (μεταφορών), ένα ολοκληρωμένο διεθνές κανονιστικό πλαίσιο με λεπτομερείς κανόνες και τεχνικές προδιαγραφές για την STM δεν υφίσταται στον ίδιο βαθμό και περιορίζεται σε προαιρετικές κατευθυντήριες γραμμές·

1. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις προγραμματισμένες δράσεις που περιγράφονται στην κοινή ανακοίνωση με τίτλο «Μια προσέγγιση της ΕΕ για τη διαχείριση της διαστημικής κυκλοφορίας — Μια συμβολή της ΕΕ για την αντιμετώπιση μιας παγκόσμιας πρόκλησης»·

Πέμπτη 6 Οκτωβρίου 2022

2. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις πρόσφατες εξελίξεις στον διαστημικό τομέα, με την είσοδο νέων εταιρειών στην αγορά και την υιοθέτηση από την αγορά των υπηρεσιών που παρέχονται από τις διάφορες συνιστώσες του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης·

3. υπογραμμίζει ότι η αύξηση των διαστημικών επιχειρήσεων, ο αριθμός των φορέων που δραστηριοποιούνται στο διάστημα και η άνευ προηγουμένου αύξηση του μεγέθους των σχηματισμών δορυφόρων αποτελούν ποσοτικές πτυχές που παρουσιάζουν σοβαρές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν, ιδίως μέσω προληπτικών μέτρων και της ανάπτυξης και εφαρμογής προηγμένων, αυτοματοποιημένων τεχνικών, όπως η αυτοματοποιημένη αποφυγή συγκρούσεων· επισημαίνει, στο πλαίσιο αυτό, ότι η τεχνητή νοημοσύνη, η πληροφορική υψηλών επιδόσεων και η μηχανική μάθηση αποτελούν τεχνολογίες γενικής εφαρμογής για τις απαιτούμενες διαδικασίες αυτοματοποίησης και παρακολούθησης·

4. επισημαίνει ότι, για την ορθή διαχείριση της διαστημικής κυκλοφορίας, απαιτούνται δεδομένα που βασίζονται σε ποσοτικές μετρήσεις και εργαλεία μέτρησης και, για τον σκοπό αυτό, απαιτείται επίσης αύξηση του αριθμού και της ποιότητας των αισθητήρων, εύρωστη ανταλλαγή δεδομένων και πρόοδος όσον αφορά τα απόβλητα·

5. τονίζει ότι η ανάπτυξη του διαστημικού τομέα απαιτεί από την ΕΕ να υιοθετήσει μια στρατηγική και φιλόδοξη προσέγγιση που θα καλύπτει τις ρυθμιστικές πτυχές, τη διεθνή διάσταση και τις υπηρεσίες SST·

6. τονίζει την ανάγκη να προωθηθεί ένας διεθνώς αναγνωρισμένος ορισμός της STM, προκειμένου να διασφαλιστεί η κοινή κατανόηση όλων των παραμέτρων και, επομένως, να ενισχυθεί η ασφάλεια των διαστημικών επιχειρήσεων στο όλο και πιο συμφορημένο απώτερο διάστημα·

7. θεωρεί ότι, προκειμένου να διασφαλιστούν ασφαλείς και προστατευμένες διαστημικές επιχειρήσεις, ένα σαφές κανονιστικό πλαίσιο για τις διαστημικές δραστηριότητες θα πρέπει να χρησιμεύσει ως βάση για ισότιμους όρους ανταγωνισμού σε επίπεδο ΕΕ για τις διαστημικές δραστηριότητες και για ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για μια ευρωπαϊκή δεσμευτική νομοθεσία για το διάστημα· καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει ένα σύνολο κανόνων, προτύπων, τεχνικών προδιαγραφών και κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ και να προωθήσει ενεργά αυτούς τους κανόνες σε διεθνές επίπεδο·

8. υπογραμμίζει ότι η ασφάλεια και η προστασία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από το στάδιο του σχεδιασμού και ότι οι εκτοξεύσεις στο διάστημα και οι πόροι πρέπει να βασίζονται στη βιωσιμότητα εκ σχεδιασμού, οι τρέχουσες βέλτιστες πρακτικές και οι κατευθυντήριες γραμμές δεν χρησιμοποιούνται επαρκώς και ότι ο κατακερματισμός δεν ευνοεί μια αποτελεσματική προσέγγιση μεγάλης κλίμακας· υπογραμμίζει ότι οι αλλαγές αυτές θα πρέπει να συνταχθούν προσεκτικά και με σαφήνεια ώστε να υποστηριχθεί η ταχεία υιοθέτηση σε διεθνές επίπεδο και να αποφευχθεί ο υπερβολικός διοικητικός φόρτος για τη διαστημική βιομηχανία·

9. καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη τόσο τις μη στρατιωτικές ανάγκες όσο και τις ανάγκες άμυνας/ασφάλειας, να αξιολογήσει τον αντίκτυπο της ανάπτυξης STM στους ευρωπαϊκούς δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και να διαβουλευθεί επίσης με ενδιαφερόμενους φορείς από χώρες εκτός της ΕΕ·

10. καλεί την Επιτροπή να προσεγγίσει τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, με την επιφύλαξη της αυτονομίας της Ένωσης·

11. καλεί την Επιτροπή να ενισχύσει τις ενωσιακές υπηρεσίες SST όσον αφορά τα συλλεχθέντα δεδομένα, τις αναλύσεις επανεισόδου και κατακερματισμού, καθώς και να αναπτύξει περαιτέρω τη βάση δεδομένων SST της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των εντοπισμένων, καταγεγραμμένων και προβλεπόμενων κινήσεων διαστημικών αντικειμένων·

12. τονίζει την ανάγκη να υποστηριχθεί η ανάπτυξη βελτιωμένων ικανοτήτων SST και να τονωθεί η έρευνα και η καινοτομία στον τομέα της STM·

13. υπογραμμίζει ότι τα διαστημικά απόβλητα αποτελούν επείγον πρόβλημα και ότι απαιτούνται επιχειρήσεις διαστημικών αποβλήτων· καλεί, επομένως, την Επιτροπή να επενδύσει περαιτέρω στην έρευνα και την ανάπτυξη τεχνολογιών μείωσης των αποβλήτων, αξιοποιώντας όλες τις ευκαιρίες για ενωσιακή χρηματοδότηση δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας μέσω του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», της διαστημικής ερευνητικής αποστολής Cassini-Huygens, πιλοτικών έργων, συμπεριλαμβανομένης της συνέργειας και του συνδυασμού διαφορετικών προγραμμάτων της ΕΕ και εθνικών κονδυλίων, και, στο μέτρο του δυνατού, κονδυλίων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος·

14. καλεί την Επιτροπή να καταβάλει κάθε πολιτική και διπλωματική προσπάθεια, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με τον ΟΗΕ, για την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης διεθνούς προσέγγισης για την εφαρμογή κοινών προτύπων και κανόνων και την εφαρμογή συγκεκριμένων λύσεων STM σε παγκόσμιο επίπεδο·

15. ενθαρρύνει την Επιτροπή να διευκολύνει τη συμμετοχή της ΕΕ στη συμφωνία διάσωσης των Ηνωμένων Εθνών ([1]), στη σύμβαση περί ευθύνης ([2]) και στη σύμβαση καταχώρισης ([3])·

16. καλεί την Επιτροπή να προτείνει νομοθεσία για την STM πριν από το 2024, μεταξύ άλλων σχετικά με τη διακυβέρνηση του συστήματος και τις αρμοδιότητες του προτεινόμενου Οργανισμού της ΕΕ για το διαστημικό πρόγραμμα και, με βάση την ενδιάμεση επανεξέταση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027 και του τρέχοντος διαστημικού προγράμματος της Ένωσης, την ενσωμάτωση της STM στο επόμενο διαστημικό πρόγραμμα·

17. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/ Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών.

([1]) Συμφωνία για τη διάσωση των αστροναυτών, την επιστροφή των αστροναυτών και την επιστροφή αντικειμένων που εκτοξεύθηκαν στο διάστημα του 1967.

([2]) Σύμβαση περί διεθνούς ευθύνης για ζημίες που προκλήθηκαν από διαστημικά αντικείμενα του 1971.

([3]) Σύμβαση του 1974 για την καταχώριση αντικειμένων που εκτοξεύονται στο διάστημα.